

KOMISSION KIINTIÖESITYS 2024 TALOUDELLISET SEURAUKSET

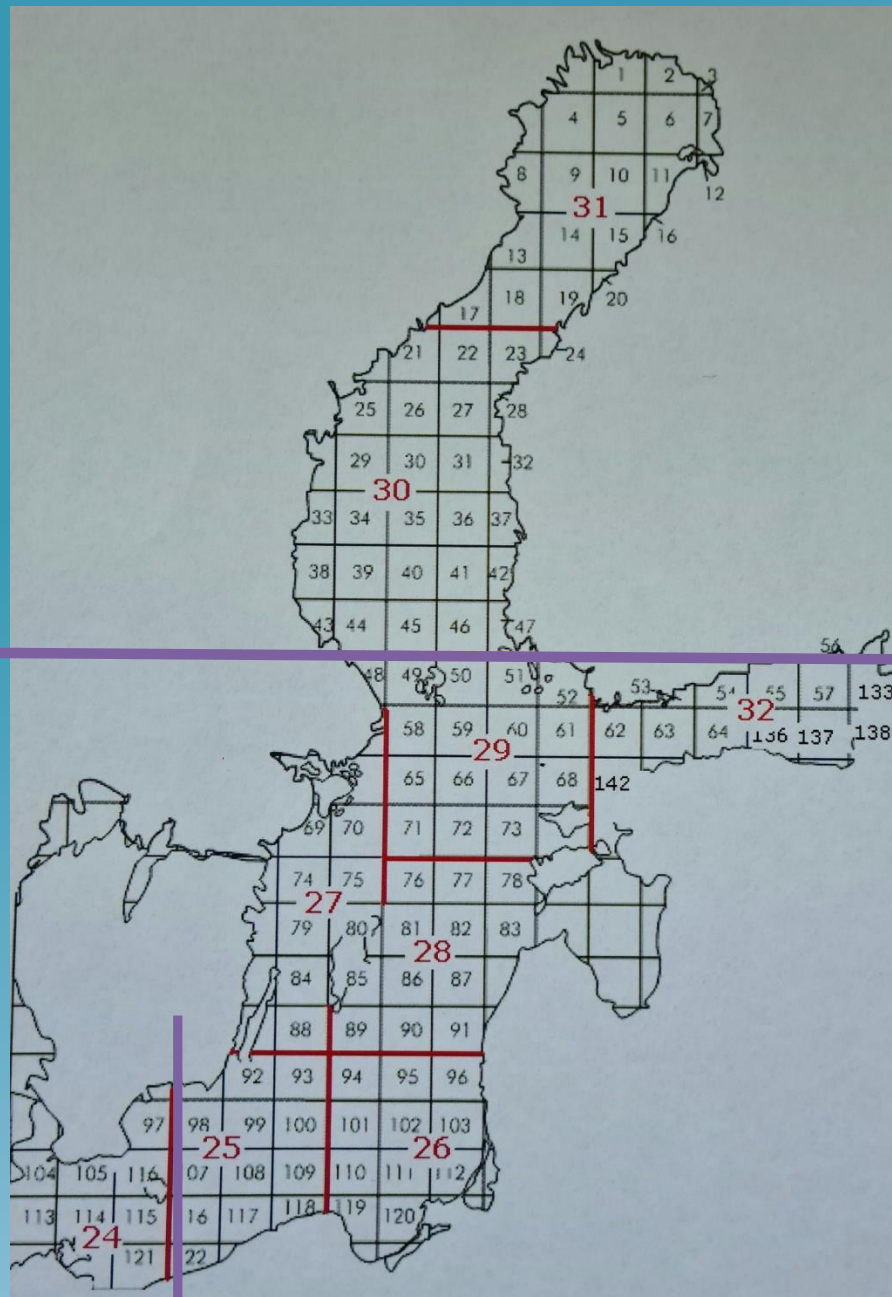
SAKL/ LOKAKUU 2023

KUVAT: MARKKU SAIHA/SAKL

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KOMISSION EHDOTUS VUODELLE 2024

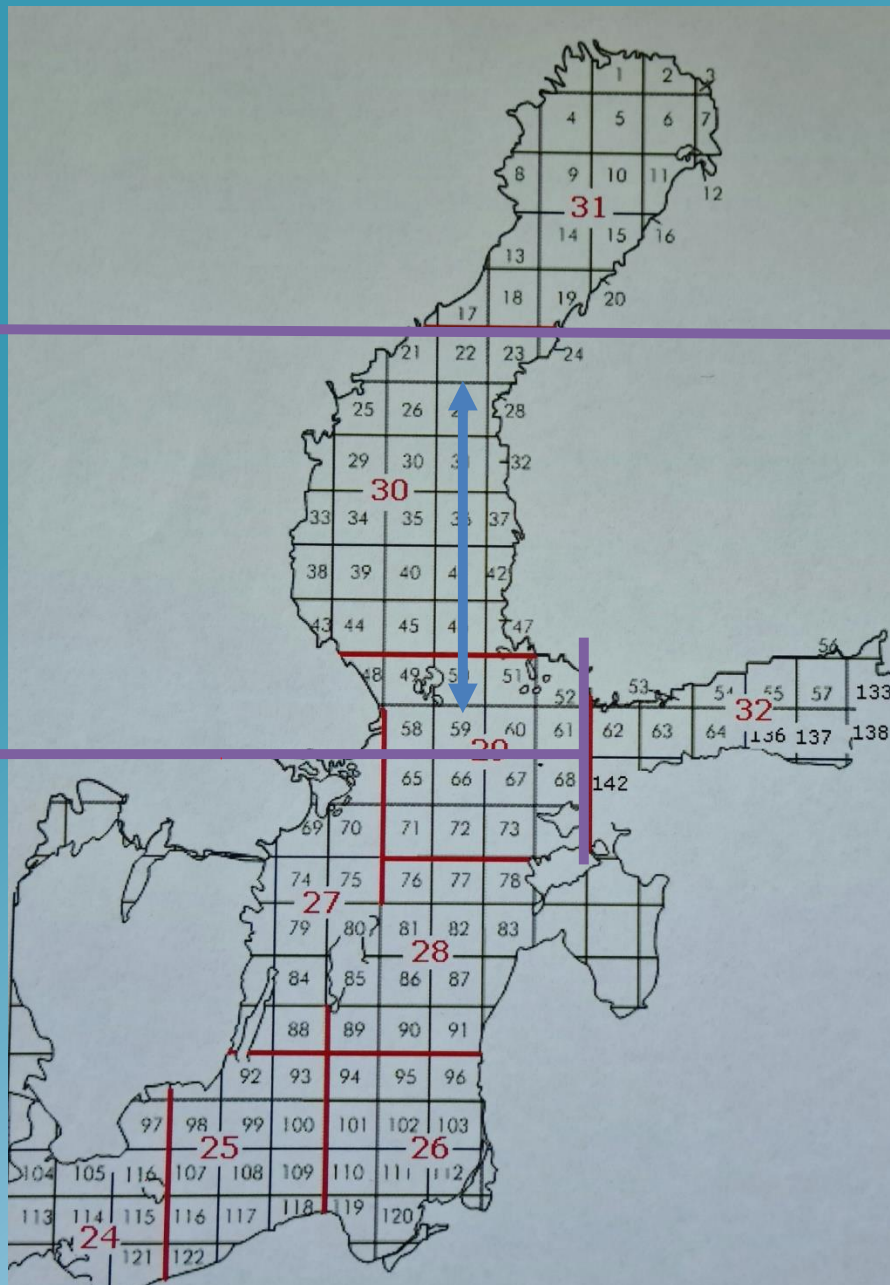

Pohjanlahden silakka
0-kiintiö! (suunnattu)
= kalastuskielto

Keskinen silakka
0-kiintiö! (suunnattu)
= kalastuskielto
(huom. Riianlahti oma kiintiö)

KOMISSION EHDOTUS VUODELLE 2024

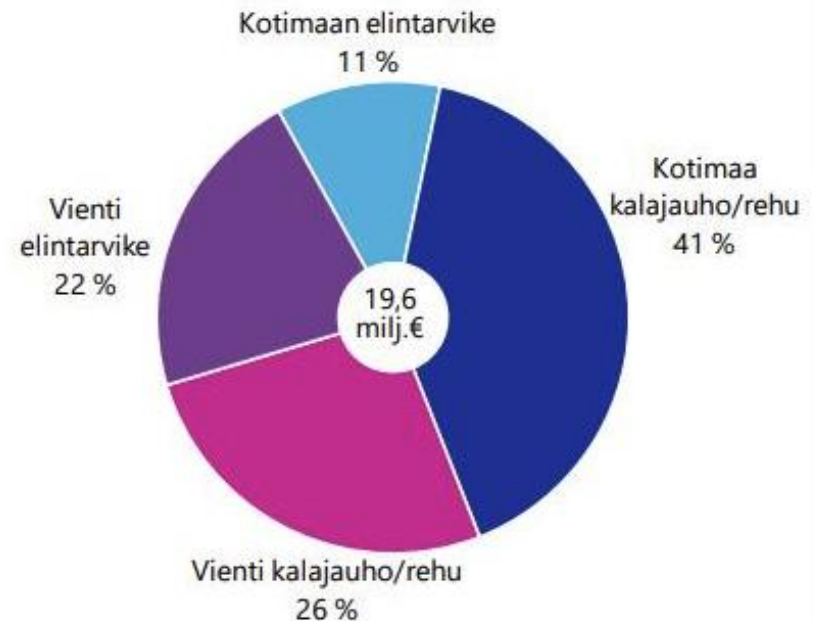
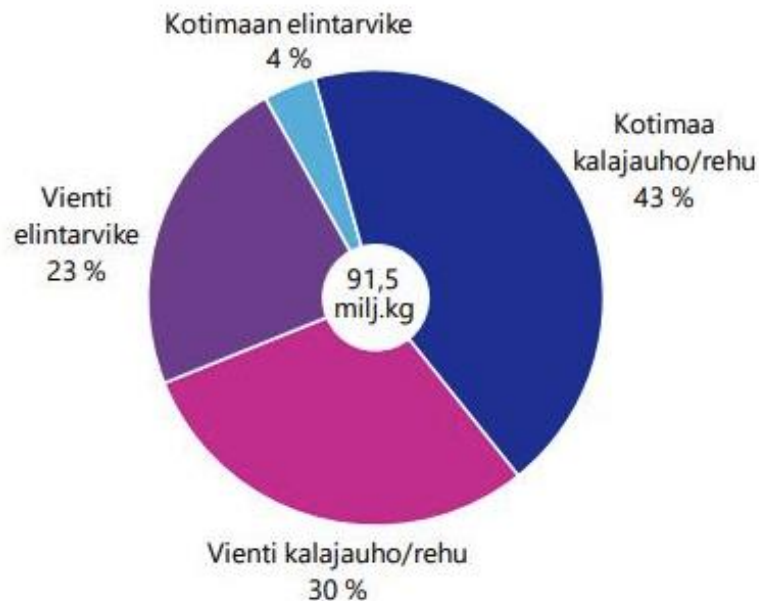
Lohen kalastus
kielletty
osa-alueet 29N ja 30!

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

SILAKKA – MONIPUOLISTA KÄYTTÖÄ – USEITA MARKKINOITA!

Silakan ja kilohailin käyttö vuonna 2021

Lähde: Luke.

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

SILAKKA – MONIPUOLISTA KÄYTTÖÄ – USEITA MARKKINOITA (LÄHDE: LUKE)

- Noin 25 % elintarvikkeeksi (kolmannes arvosta), tuoreena tai pakasteena, kotimaa ja vientiin, mm. Ukraina
- Loput pääosin kalajauhoksi, turkiseläinten rehuksi tai pakasteena kalojen rehuksi
 - Suurin osa kalajauhon raaka-aineeksi Suomeen (Kasnäs), Viroon ja Tanskaan, kalajauho käytetään mm. kalarehun raaka-aineena (kirjolohi)
 - Suomessa toinen kalajauhotehdas 2023 (Kaskinen)
 - Turkiseläinten rehuosuus vuonna 2023 alle 10 % kokonaisvolyyymista!
- Vajaa puolet silakasta ja kilohailista kotimarkkinoille
- Reilut puolet vientiin

TAVOITTEENA ELINTARVIKESILAKAN TUOTANNON LISÄÄMINEN

- Kalastuselinkeinon tavoitteena on, että saaliista saadaan:
 - mahdollisimman korkea hinta;
 - että kalastus tapahtuu kustannustehokkaasti ja laadukkaasti, ja
 - että saalis hyödynnetään täysimääräisesti.

Silakkasaaliin hyödynnetäänkin Suomessa monipuolisesti ja yhä suurempi osa saaliista käytetään elintarvikkeeksi suoraan tai raaka-aineen osana elintarviketuotannon ketjussa kotimaassa tai vientiin.

- Silakka on maailmanmarkkinatuote, kalastus toimii ilman tuotantotukea.
- Silakkasaaliin käyttö suoraan elintarvikkeeksi (esim. fileeksi) riippuu kulloisenkin saaliin koostumuksesta:
 - kalojen koosta ja laadusta;
 - markkinatilanteesta (hinnasta ja kysynnästä).

Jalostusteollisuuden prosessitekniikka edellyttää usein, että kalojen koko on riittävä, jotta toiminta olisi kustannustehokasta.

KALASTUSMUODOT 2000-LUVULLA

- Troolikalastusta avomerellä ja saaristossa
osuus vaihdellut vuosittain, 88–97 prosenttia kokonaissaaliista, keskimäärin 94 % saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Rysäkalastusta, pääosin Saaristomerellä, osin Merikarvian alueella ja Merenkurkussa
osuus vaihdellut vuosittain, 11–3 prosenttia kokonaissaaliista, keskimäärin 6 %.
Silakkarysäpaikkojen määrä Saaristomerellä vähentynyt: 850 kpl (80-luku), nyt alle 200 kpl saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Pienimuotoista verkkokalastusta pitkin rannikkoa
Saalis puretaan elintarvikekäyttöön

Osuuksiin vaikuttanut monet asiat; kiintiön koko, kalan markkinatilanne/kysyntä, kalastuskapasiteetti, käytettävissä olevat kalastusalueet, kalan vastaanotto, kalastuksen kannattavuus ja alan yleinen kehitys (ammattikalastajien väheneminen, ikärakenne ja alan keskittyminen).

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KALASTUSKAUDET

- Troolikalastusta avomerellä ja saaristossa
Pääasiallinen kalastuskausi
tammikuusta juhannukseen
ja syyskuun puolivälistä/lokakuun
alusta joulukuun

2023			
tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
toukokuu	kesäkuu	heinäkuu	elokuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
syyskuu	lokakuu	marraskuu	joulukuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

- Rysäkalastusta, pääosin Saaristomerellä,
Merikarvian alueella ja Merenkurkussa
Pääasiallinen kalastuskausi
huhtikuun lopulta juhannukseen
- Pienimuotoista verkkokalastusta pitkin
rannikkoa

2023			
tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
toukokuu	kesäkuu	heinäkuu	elokuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
syyskuu	lokakuu	marraskuu	joulukuu
ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	ma ti ke to pe la su 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Kalan toimiva arvoketju (jalostus & kauppa) edellyttää mahdollisimman tasaista raaka-aineen saantia

JOKA TOIMIJALLA ON OMA KIINTIÖNSÄ

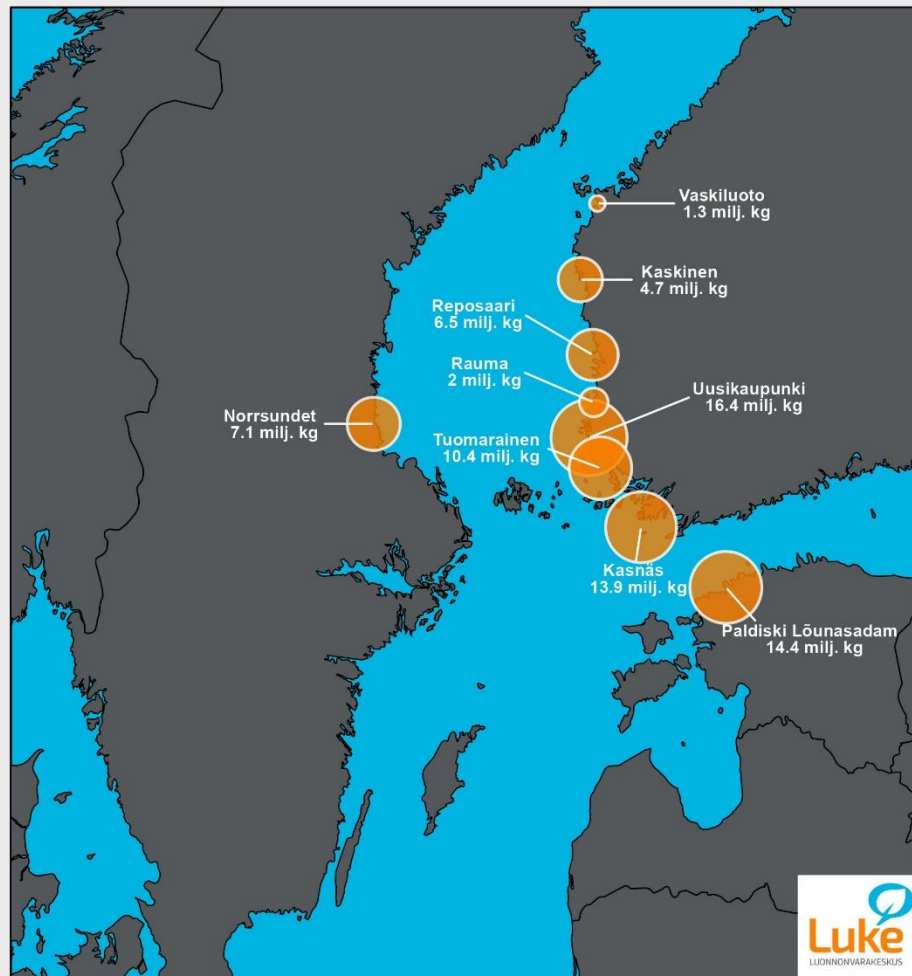
- Vuodesta 2017 alkaen Suomen silakan, kilohailin ja lohen kiintiöt on jaettu toimijoille (kaupalliset kalastajat = kalastusyritykset ja ammatinharjoittajat) toimijakohtaisiksi käyttöoikeuksiksi ja kiintiöiksi
 - Koskee kalastustavoista silakan trooli- ja rysäkalastusta, kilohailin troolikalastusta ja lohen kalastusta
- **Toimijan siirrettävä käyttöoikeus** ilmaistaan promilleina kolmen desimaalin tarkkuudella Suomen kyseisestä kalastuskiintiöstä, voimassa 10 vuotta
 - Käyttöoikeus perustuu saalishistoriaan; kaupallisen kalastajan omistuksessa tai omistuksessa olleen kalastusaluksen tai alusten saalis vuosina 2011 – 2015 verrattuna kaikkien hakijoiden samalla tavalla laskettuun kokonaissaaliiseen, kolme parasta vuotta huomioitiin
 - Käyttöoikeus on siirrettävissä toiselle toimijalle
- Käyttöoikeuksien ja Suomen kulloisenkin vuosittaisen kiintiön perusteella jaetaan toimijoille **siirrettävät vuosittaiset kiintiöt**, joiden puitteissa toimijoiden on toimittava
- Muutos toimijakohtaisessa kiintiöjärjestelmässä 1.1.2027 alkaen
 - Päättyy silakan rysäkalastuksessa, toimii sen jälkeen oman kokonaiskiintiön puitteissa
 - Silakan ja kilohailin troolikalastuksessa ja lohen kalastuksessa voimassa toistaiseksi

TÄRKEIMMÄT KALASATAMAT

Suomen merialueen kaupallisen kalastuksen saalis 87 miljoonaa kiloa 2022

Tärkeimmät purkusatamat

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

POHJANLAHDEN SILAKKA MSC-SERTIFIOITU

- Pohjanlahden silakka MSC-sertifioitu 30.4.2024 saakka
- Pohjanlahden silakan uudelleen sertifiointi meneillään
- Suomen Ammattikalastajaliiton (SAKL) hallinnoi jäsentensä puolesta sertifikaattia, sertifiointiryhmä <https://sakl.fi/wp-content/uploads/LRQA-MSC-Vessel-List-90126-FinHerSparat-290923.pdf>
- Yli 90 prosenttia Suomen Pohjanlahden silakkasaaliista on MSC-sertifioinnin piirissä

KALASTUS POISTAA RAVINTEITA ITÄMERESTÄ

- Kalastus on ainoa toiminto, joka poistaa ravinteita Itämerestä
- Alla määrät vuoden 2021 kalastuksen perusteella (sisävedet 2020), lähde: Hyvinvointia kalasta, Pro Kala 2022 esite

	Saalis, tn	Pitoisuus / kg kala		Poistuu tn ravinteita		Osuus kok.poistumasta	
		Fosfori	Typpi	Fosfori	Typpi	Fosfori	Typpi
Silakka ja kilohaili	91 500	0,004	0,021	366	1 982	82 %	87 %
Muu merestä pyydetty	5 763	0,0075	0,0275	43	158	10 %	7 %
Sisävesikala*	5 312	0,0075	0,0275	40	146	8 %	6 %
				449	2 286		

LUKE TEHNYT SELVITYKSEN 0-KIINTIÖN TALOUDELLISISTA VAIKUTUKSISTA

- Silakkasaalis 2022 oli 68 000 tonnia = 15 miljoonaa euroa
- Kilohailisaalis 2022 oli 14 000 tonnia = 3 miljoonaa euroa
- Silakkaa kalastaneita kalastajia (ammatinharjoittaja tai yritys) oli 235 vuonna 2022
 - 33 harjoitti troolikalastusta
 - 59 rysäkalastusta
 - 99 verkkokalastusta
- Trooliyritysten (2021) henkilöstömäärä 82

 Kielto koskettaa yli 300 kaupallista kalastajaa

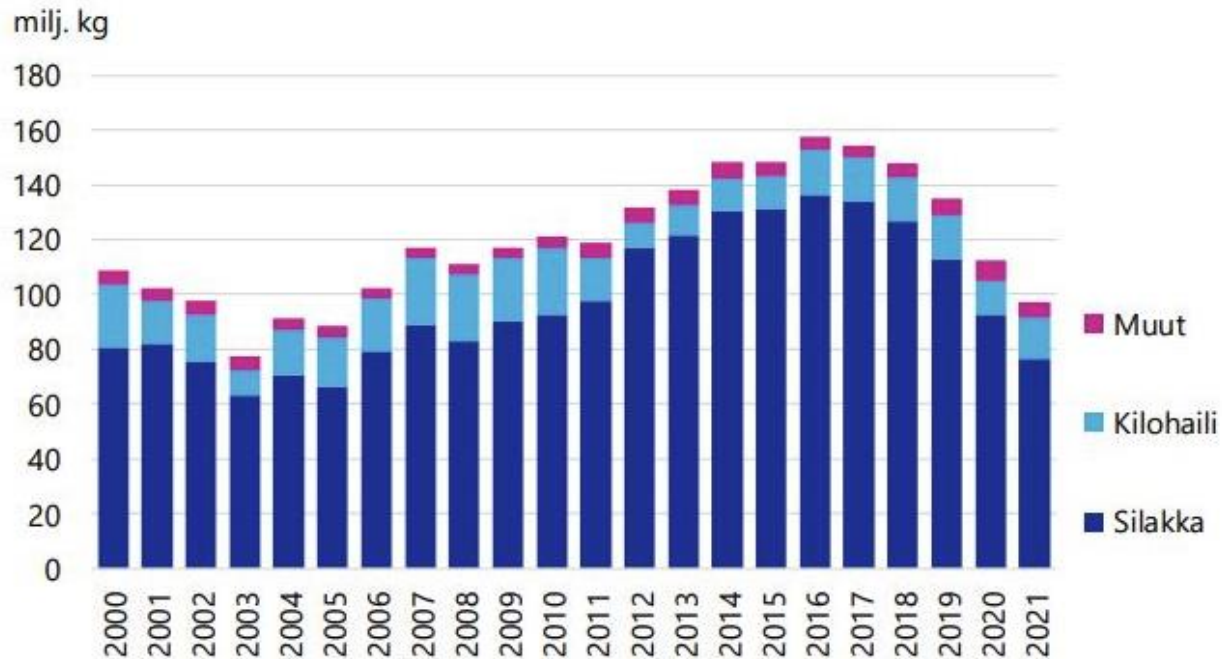
- Jalostusyrityksissä silakka työllistää noin 100 henkilöä vuodessa
- Kerrannaisvaikutukset muilla aloilla? Kuljetukset, huolto ym.

TALOUELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

- Silakka Suomen kalastuksen tukijalka ja myös tärkeä osalle Suomen jalostusteollisuutta
- Silakka v. 2022 oli 80 % merikalastuksen saaliista (arvosta 55 %), silakka ja kilohaili yhteensä 95 % merikalastuksen saaliista

Kaupallinen merisaalis vuosina 2000–2021

Lähde: Luke.

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

- Silakan menetetty tuottaja-arvo kalastajille noin 15 miljoonaa euroa
- Kalajauho- ja jalostusyritysten menetetty liikevaihto noin 55 miljoonaa euroa

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

Lohi – tärkeä laji rannikkokalastukselle!

- - Suomen lohisaalis 2022 oli 153 tonnia, arvo 1,3 miljoonaa euroa
- - 31 % arvosta pyydettiin esitetyllä kieltoalueella
- - esitetyn kieltoalueen saalis 47 tonnia ja tuottaja-arvo 0,4 miljoonaa euroa
- - lohen pyytäjiä ko. Alueella yhteensä 63, näistä 16 sai yli 1 000 kiloa
- - tärkeä tukijalka alueen rannikkokalastukselle. Kalastajia, jotka kalastavat sekä lohta että silakkaa
- - rannikkokalastukseen panostettu viime vuosina (PU-rysät, karkottimet, tilat, suoramyynänti ym.

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET – MUUTA

- Vaikuttaa yritysten, kaluston ja käyttöoikeuksien arvoon – jo tämä epävarmuus tällä hetkellä!
- Vaikuttaa uusien kalastusyrittäjien rekrytointiin ja työvoimaan saantiin
- Kalasatamat jäävät ilman käyttöä
- Vaikuttaa tulevien investointien tukikelpoisuuteen kun vaadittavia pyyntipäiviä ei kerry
- Vaikuttaa meripätevyyksiin kun tarvittavia meripäiviä ei kerry

KOTIMAISEN KALAN TARJONTA HEIKKENEE ENTISESTÄÄN!

- **Kuluttajille ja asiakkaille ei ole tarjolla silakkaa, eikä silakkatuotteita!**
- Itämeren lohen tarjonta kuluttajille heikkenee merkittävästi
- Järjestetäänkö Silakkamarkkinoita ilman silakkaa?
- Silakkaa koskevat kehittämistoimet, tuotekehitys ym. jäihin?
- Vaikuttaa välillisesti kielteisesti muuhun rannikkokalastukseen ja sitä kautta muun kalan tarjontaan

Ruokakuvat: Pro Kala

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KIINTIÖIDEN VOIMAKAS LEIKKAAMINEN VAIKUTTAA JO RAJUSTI TALOUDELLISESTI

- Kiintiöiden (ICES neuvonanto) voimakas leikkaaminen (20 – 50 %) vaikuttaa jo voimakkaasti talouteen
- Toimijakohtaiset kiintiöt riittävät vain lyhyen ajan – toimijakohtaiset erot suuret; viikoista kuukausiin
- Kalaa vastaanottavien laitosten toimintaan voi tulla muutoksia
- Johtaako käyttöoikeuksien (ja/tai kiintiöiden) myyntiin? Kuka ostaa – minne menevät?
- Johtanee konsolidointiin/keskittymiseen kalastuksessa/vastaanotossa

KIITOS!

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND